

rationer, Joint-Stock-Kompagnier eller Associationer, som drive Erhvervsvirksomhed, og hvis Kapital er delt i Aktier, skal svare en særlig Skat paa 1 $\frac{0}{10}$ af deres aarlige Nettogevinst, for saa vidt denne overstiger 5000 Dollars. Skatteansættelsen sker paa Grundlag af Regnskabsberetninger, som de skattepligtige Selskaber skulle indsende til Unionens Skattemyndigheder. Disse Beretninger skulle affattes efter bestemte Formler og indeholde ret detaljerede Oplysninger om Virksomhedens Driftsforhold.

Om det vil lykkes Statskassen at føre denne Skat gennem Højesterets Skærsild, kan endnu ikke vides. Sikkert er det, at der hos dem, Skatten gaar ud over, er den bedste Vilje til at berede den Vanskeligheder, maaske mindre fordi Skatten berøver Selskaberne 1 $\frac{0}{10}$ af deres Nettoindtægt, end fordi Regeringsmyndighederne gennem Regnskabsberetningerne have Adgang til i stort Omfang at faa Indblik i Selskabernes indre Forretningsforhold.

For Aaret 1910—11 paaregnes en Indtægt af Selskabsskatten paa 25 Mill. Dollars eller 93 Mill. Kr., hvad der svarer til en Nettogevinst for de beskattede Selskaber paa 9 $\frac{1}{3}$ Milliard Kr.

X.

International Finansstatistik.

I en Artikel i Schanz's Finanz-Archiv giver Geh.-Oberfinanzrat O. Schwarz en Oversigt over Finanserne i alle evropæiske Stater og de vigtigste Stater udenfor Europa. Oversigten er udarbejdet paa Grundlag af de senest offentliggjorte Statsregnskaber og Budgetter.

I en Indledning fremsætter Forf. nogle almindelige Betragtninger, hvor han bl. a. gør opmærksom paa, at ligesom de opadgaaende økonomiske Konjunkturer indtil

1906 og i første Halvdel af 1907 tydeligt kom til Udtryk i gunstige Regnskabsresultater i de fleste Stater, saaledes genspejlede den paafølgende Nedgangsperiode sig i Statsregnskaberne og Budgetterne for de følgende Aar. Den Finansnød, som efter 1906 indtraadte i de fleste Stater, ytrede sig ikke alene i Underskud paa Statsregnskaberne og delvis ogsaa paa Budgetterne, men nødvendiggjorde næsten overalt baade Forøgelse af Statsgælden og Forøgelse af Skattebyrden. I det tyske Rige gennemførtes først i 1906 en Finansreform, hvorved Skatterne forøgedes med 150 Mill. Mark aarlig, og derefter fulgte i 1909 den langt mere omfattende Reform med Nybevilling af Skatter til et aarligt Beløb af 425 à 450 Mill. Mark. Samme Aar (1909) forøgede Preussen sine Statsskatter med ca. 62 Mill. Mark. Ogsaa i Bayern og flere af de mindre tyske Stater gennemførtes samtidig nye Skattepaalæg. I England naaede den i 1909 foreslaaede Skattereform efter svære Kampe til Gennemførelse i Foraaret 1910; det drejer sig her om en Skatteforøgelse af i det første Aar 14—15 Mill. £, senere ca. 17 Mill. £. Frankrig har indført Skatteforhøjelser til et aarligt Beløb af 40—50 Mill. Frcs. Ogsaa i Nederlandene og Sverige har man forhøjet Skatterne, og i Østerrig befinder man sig midt i Forberedelserne til en Reform i samme Retning.

Samtidig med disse Skatteforhøjelser har der fundet en betydelig Forøgelse af Statsgælden Sted. De siden 1903 emitterede Stats- og Kommunelaan i samtlige Stater udgjorde følgende Beløb:

1903.....	2940	Mill. Frcs.
1904.....	5768	—
1905.....	7214	—
1906.....	6112	—
1907.....	5500	—
1908.....	7244	—
1909.....	8515	—

I Aarene 1904—06 var det især Rusland og Japan, der paa Grund af Krigen stillede Krav til Laanemarkedet,

men ogsaa i de følgende Aar er det, som det vil ses, betydelige Laan, der er optaget, uagtet der ikke har været nogen større Krig.

Grunden til de talrige Skatteforhøjelser i de senere Aar er naturligvis ikke alene at søge i den med den økonomiske Nedgangsperiode følgende Formindskelse af Indtægterne, men lige saa meget i den stærke Forøgelse af Udgifterne, navnlig til Forsvarsvæsen og Sociallovgivning.

Et stærkt Indtryk af Statsudgifternes Forøgelse faar man gennem en Studie af Edouard Théry i *Economiste Européen*. Denne Undersøgelse, der spænder over de 50 Aar fra 1858 til 1908, viser følgende Resultater for Periodens første, mellemste og sidste Aar:

	Statsudgifter i Mill. Frcs.		
	Aar 1858	Aar 1883	Aar 1908
Tyskland	801	2695	9263
England	1651	2192	5169
Belgien	141	323	621
Bulgarien	—	36	127
Danmark	75	67	141
Frankrig	1717	3573	3910
Grækenland	27	72	134
Italien	410	1556	2085
Nederlandene	161	290	409
Norge	26	60	159
Østerrig-Ungarn	852	2087	3946
Portugal	74	199	407
Rumænien	11	125	409
Rusland	1234	3114	6997
Sverige	48	109	281
Schweiz	16	49	139
Serbien	7	35	95
Spanien	514	880	1023
Tyrkiet	335	437	647

Herefter har de europæiske Landes Statsudgifter for 50 Aar siden udgjort omtrent 8100 Mill. Frcs., for 25 Aar siden ca. 17900 Mill. Frcs., medens de nu udgør ca. 36000 Mill. Statsudgifternes samlede Beløb pr. Indi-

vid af Europas Befolkning var i 1858 ca. 29 Fr., i 1883 ca. 53 Fr. og i 1908 ca. 83 Fr.

For de 6 store Lande, Tyskland, England, Frankrig, Italien, Østerrig-Ungarn og Rusland, er der for det 25-aarige Tidsafsnit 1883—1908 foretaget en Udskilning af de militære Udgifter, jfr. nedenstaaende Oversigt (Tallene angive Millioner Frcs.):

	1883			1908		
	Hær-udgifter	Flaade-udgifter	Tilsammen	Hær-udgifter	Flaade-udgifter	Tilsammen
Tyskland	458	46	504	1068	436	1504
England	432	270	702	676	811	1487
Frankrig	584	205	789	780	320	1100
Italien	253	58	311	299	158	457
Østerr.-Ungarn	295	23	318	469	60	529
Rusland	772	122	894	1280	231	1511

Denne Oversigt viser for de 6 Stormagter en samlet Stigning af Forsvarsudgifterne fra 3518 Mill. Frcs. i 1883 til 6588 Mill. i 1908. Af den samlede Forøgelse i disse 25 Aar falder 1778 Mill. Frcs. paa Hæрудgifterne og 1292 Mill. Frcs. paa Flaadeudgifterne.

XI.

Arbejder-Ulykkesforsikringen for Landbruget.

Loven af 27. Maj 1908 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Landbrug, Skovbrug, Havebrug m. m. traadte i Kraft fra den 24. Juni 1909 at regne. Arbejderforsikringsraadets Landbrugsafdeling har nu udsendt en Beretning for det halve Aar fra 24. Juni til 31. Decbr. 1909, og uagtet dette Halvaar — som det første — maaske ikke vil vise sig at være typisk, kan man dog